2021-05-21 | Μοντέλο Εφημεριδοπώλη

Στο μοντέλο (R, Q) έχουμε αβεβαιότητα στη ζήτηση ως προς τα υπόλοιπα ικανοποιούνται οι υποθέσεις του EOQ.

trade off μεταξύ → οικονομιών κλίμακας (λόγω σταθ. κόστους παραγ.)
→ κόστους αποθήκευσης

Υπάρχουν προϊόντα όπου η αβεβαιότητα στη ζήτηση έχει θεμελιωδώς διαφορετικές επιπτώσεις.

Παράδειγμα: Εφημερίδες: (Λιανοπωλητής)

Επειδή πρέπει να γίνονται παραγγελίες/παραλαβές καθημερινά, η ύπαρξη ή όχι σταθ. κόστους δεν σχετίζεται με τη διαχείριση παραγγελιών.

Επίσης δεν υπάρχει κόστος αποθήκευσης από μια περίοδο σε επόμενη.

Πολιτική παραγγελιών εξαρτάται από ζήτηση

1. Αν η ζήτηση είναι γνωστή η απάντηση είναι προφανής

2. Αν η ζήτηση έχει αβεβαιότητα, ποιοι παράγοντες παίζουν ρόλο στη στρατηγική παραγγελιών;

?

2 Κίνδυνοι

Downside risk
Ζήτηση χαμηλή ⇒ απούλητα προϊόντα
⇒ κόστος

Upside risk
Ζήτηση υψηλή ⇒ ελλείψεις ⇒
⇒ κόστος

X = ζήτηση
Q = ποσότητα παραγγελίας

Upside risk   Downside risk

− Q +

Εφαρμογές (εκτός από εφημερίδες)

1. Προϊόντα με ημερομηνία λήξης.

2. Κυριότερες εφαρμογές σε προϊόντα όπως ρούχα/υποδήματα μόδας σεζόν

Αβεβαιότητα για ζήτηση (>>)

Lead Time (>>)

πωλήσεις

Φθινόπωρο 2020

καλοκ. 21

Μικρές δυνατότητες για διορθωτική κίνηση

Μοντελοποίηση Προβλήματος Εφημεριδοπώλη

Έστω X ζήτηση μιας περιόδου

Q ποσότητα παραγγελίας

X : τυχαία μεταβλητή (συνεχής)

$F(x) = P(X \leq x)$ = συνάρτηση κατανομής

$f(x) = F'(x)$ = συν. πυκνότητας πιθ.

Παράμετροι κόστους

1. Downside Risk ⟺ overorder : Όταν $X < Q$

   $Q - X > 0$: απώλεια προϊόντα

   Κόστος $C_o \cdot (Q-X)$, C_o: overorder cost/unit

2. Upside Risk ⟺ Underorder : $X > Q$

   $X - Q$: έλλειψη

   Κόστος $C_u \cdot (X-Q)$, C_u: underorder cost/unit

$$\boxed{\text{Κόστος περιόδου } C(X,Q) = \begin{cases} C_o(Q-X), & X<Q \\ C_u(X-Q), & X>Q \end{cases}}$$

3. $X = Q$ (ιδανική περίπτωση)

   Κόστος $= 0$. $(P(X=Q)=0)$

Κόστος μιας περιόδου

$$C(X,Q) = \begin{cases} C_o(Q-X), & X<Q \\ C_u(X-Q), & X>Q. \end{cases}$$

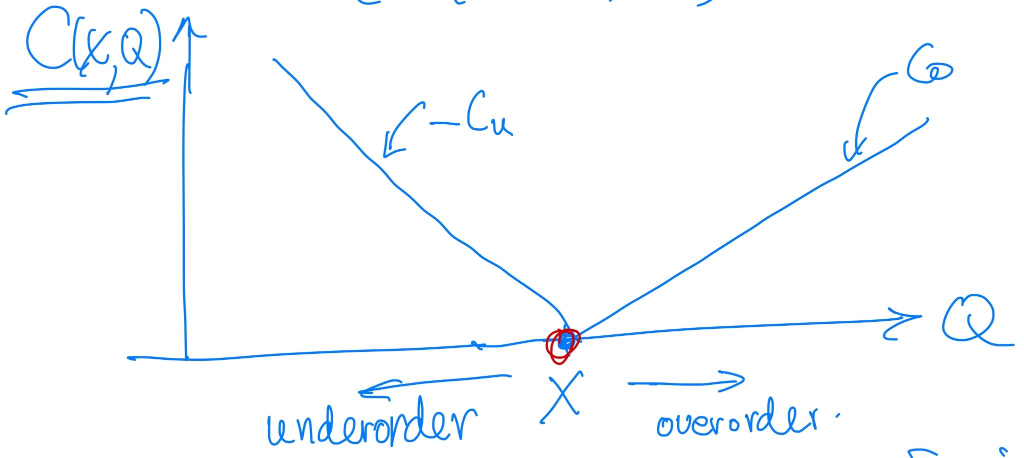

(1) Ελαχιστοποιείται για $\boxed{Q=X}$? Δεν έχει νόημα Q ορίζεται πριν γίνει γνωστή η ζήτηση

(2) $C(X,Q) = C_o \cdot (Q-X)^+ + C_u (X-Q)^+$

όπου για $a \in \mathbb{R}$ a^+ : θετικό μέρος του a

$$a^+ = \max(a,0) = \begin{cases} a, & a>0 \\ 0, & a<0. \end{cases}$$

$(2^+ = 2, \quad (-2)^+ = 0)$

$$\boxed{C(X,Q) = C_o(Q-X)^+ + C_u(X-Q)^+}$$

Ιδιότητες a^+

① $\boxed{a = a^+ - (-a)^+}$ $\left\{ \begin{array}{l} \text{αν } a>0 \Rightarrow a^+ = a \\ \qquad (-a)^+ = 0 \\ \qquad \Rightarrow a = a \quad ✓ \end{array} \right.$

αν $a<0 \Rightarrow (-a) > 0$

$\Longrightarrow \left. \begin{array}{l} a^+ = 0 \\ (-a)^+ = -a \ (>0) \end{array} \right\} a = 0 - (-a) = a$ ✓

② $a - (a-b)^+ = \begin{cases} a - 0 = a, & a<b \\ a - (a-b) = b & a>b \end{cases}$

$= \min(a,b)$

$$\boxed{\begin{array}{l} a = a^+ - (-a)^+ \\ \min(a,b) = a - (a-b)^+ \end{array}} \leftarrow$$

$\Updownarrow$

$\min(X, Q) = X - (X-Q)^-$

$\underbrace{Q-X}_{\alpha} = (Q-X)^+ - (X-Q)^+$

$\alpha = \alpha^+ - (-\alpha)^+$

Απώλητα προϊόντα

1. Άχρηστα
2. Μέρος της αξίας κτήσης του μπορεί να ανακτηθεί (π.χ. επιστροφή στον προμηθευτή, πώληση σε δευτερογενή αγορά κτλ).

Ελλείψεις

1. Χαμένες πωλήσεις
2. Κόστος απώλειας καλής διάθεσης πελάτη
3. Backlog ⇒ Emergency order (έκτακτη πρόσθετη παραγγελία)

Για κάθε συνδυασμό περιπτώσεων

$$C_o = ?$$

$$C_u = ?$$

Παράδειγμα 1

Διανοπωλητής αγοράζει προϊόν από προμηθευτή σε χονδρική τιμή c/μονάδα. Πωλεί σε λιανική τιμή r/μονάδα.

Απούλητα : μηδενική αξία

Ελλείψεις : χαμένες πωλήσεις

Μεγιστοποίηση κέρδους

$$c_o = ? \quad , \quad c_u = ?$$

Έστω $\Pi(X,Q)$ = κέρδος μιας περιόδου
= έσοδα − έξοδα

$X=30, Q=50 \Rightarrow 30$
$X=80, Q=50 \Rightarrow 50$

Έσοδα : $r \cdot \underbrace{\min(X,Q)}_{\text{πωλήσεις}}$

Έξοδα : cQ

$$\Pi(X,Q) = r\min(X,Q) - cQ$$

$= \ldots ? = \ldots$ (να εμφανιστούν όροι $(Q-X)^+$, $(X-Q)^+$)

$$\Pi(X,Q) = r\min(X,Q) - cQ$$

$$= rX - r\underbrace{(X-Q)^+} - cQ$$

$$= (r-c)X + cX - cQ - r(X-Q)^+$$

$$= \underbrace{(r-c)X} - c(Q-X) - r(X-Q)^+$$

$$= (r-c)X - c(Q-X)^+ + c(X-Q)^+ - r(X-Q)^+$$

$$= (r-c)X - c(Q-X)^+ - (r-c)(X-Q)^+ =$$

$$\boxed{\Rightarrow \Pi(X,Q) = (r-c)X - \underbrace{\left[c(Q-X)^+ + (r-c)(X-Q)^+\right]}_{C(X,Q)}}$$

$$\max_Q \Pi \iff \min_Q C(X,Q)$$

$$\min_Q \left\{ C_0(Q-X)^+ + C_u(X-Q)^+ \right\}$$

$$\Pi(Q,X) = \underbrace{(r-c)X}_{\text{κέρδος αν πωλήσουμε } X} - \underbrace{\{c(Q-X)^+ + (r-c)(X-Q)^+\}}_{\text{κόστος λάθους στην παραγγελία}}$$

100

κόστος έλλειψης πληροφ. για ζήτηση

αν γνωρίζαμε εξ αρχής τη ζήτηση θα θέταμε $Q=X \Rightarrow \Pi(Q,X)=(r-c)X$

(μέγιστο δυνατό)

κέρδος κάτω από πλήρη πληροφόρηση

$$\boxed{C(X,Q) = c(Q-X)^+ + (r-c)(X-Q)^+}$$

30

$$\Rightarrow \boxed{\begin{aligned} C_o &= c \\ C_u &= r-c \end{aligned}}$$

C_o = κόστος επειδή μένει μια μονάδα απούλητη σχετικά με το τι θα γινόταν αν ήξερα εξ αρχής ότι αυτή η μονάδα δεν θα πουληθεί

εδώ αν ήξερα ότι δεν θα πουληθεί δεν θα το αγόραζα $\Rightarrow$ κόστος $=0$

τώρα που αγοράστηκε $\Rightarrow$ κόστος $=c$

$C_o = c$

C_u = επίπτωση μιας μονάδας σε έλλειψη
σε σχέση με το τι θα γινόταν αν γνώριζα ότι
αυτή η μονάδα θα ζητηθεί.

εδώ

Αν γνώριζα ότι θα ζητηθεί η μονάδα: θα αγόραζα: $-c$
" πωλούσα: r
κέρδος $r-c$

τώρα που είναι έλλειψη: κόστος $=0$, έσοδα $=0$ } κέρδος $=0$

$C_u = r-c$ [διαφυγόν κόστος
κέρδος = ευκαιρίας]

Παράδειγμα 2

Λιανοπ. → χονδρική w
→ λιανική τιμή r

Απούλητα επιστρέφονται σε τιμή s ($< w$)

s = salvage value

[Μπορεί $s<0$!!]

$$C_o = w - s$$

$$C_u = r - w$$

Παράδειγμα 3

Χονδρ. w
Λιανική r
Απούλητα $s=0$

Ελλείψεις ⇒ έκτακτη παραγγελία σε τιμή $w' > w$

$$C_o = w \quad \text{(ανεξ } r\text{)}$$

C_u = { αν ήξερα ότι θα χρειασθεί → αγορά w, → πώληση r } κέρδος $(r-w)$
τώρα που γίνεται έκτακτη παραγγ → αγορά w', → πώληση r } κέρδος = $(r-w')$

$$C_u = (r-w) - (r-w') = \boxed{w' - w} \quad \text{(ανεξάρτητο του } r\text{)}$$

"Σωστή" Συνάρτηση Κόστους

Δεν έχει νόημα να ελαχ. το $C(X,Q)$ ως προς Q γιατί όταν αποφ. για το Q δε γνωρίζουμε το X.

Πρόβλημα μιας περιόδου που υποθέτουμε ότι επαναλαμβάνεται κάθε περίοδο για μεγάλο αριθμό περιόδων.

Ελαχ. μέσο κόστος ανά περίοδο.

Σε κάθε περίοδο $Q_1 = Q_2 = \cdots = Q$ (στάσιμη πολιτική)

Όμως $X_1, X_2, \ldots$ γενικά διαφορετικά

ανεξάρτητες ισόνομες τυχ. μεταβλ.

Επομένως
$$C_1 = C(X_1, Q) \quad \text{κόστος } 1^{ης} \text{ περ.}$$
$$C_2 = C(X_2, Q) \quad \text{" } 2^{ης} \text{ περ.}$$
$$\vdots$$
$$C_n = C(X_n, Q) \quad \text{" } n\text{-περ.}$$

$C_1, C_2, \ldots, C_n$: ανεξ. ισόνομες τυχ. μεταβλ.

$$\overline{C}_n = \frac{C_1 + C_2 + \cdots + C_n}{n} \quad \text{μέσο κόστος}$$

Από πιθανότητες: νόμος μεγάλων αριθμών

όταν $n \to \infty$ $\quad \overline{C}_n \to \underbrace{E(C(X,Q))}_{\text{θεωρ. μέση τιμή}}$

Κριτήριο $\boxed{\min_Q E(C(Q,X))} = \boxed{G(Q)}$

Συνάρτηση Κόστους

σ.π.π.

$$G(Q) = E(C(Q,\underset{\text{τμ.}}{X})) = \int_{x=0}^{\infty} C(Q,x)\, f(x)\, dx .$$

$$C(Q,x) = \begin{cases} C_o(Q-x), & x<Q \\ C_u(x-Q), & x>Q \end{cases} = C_o(Q-x)^+ + C_u(x-Q)^+$$

$$G(Q) = \int_0^Q C_o(Q-x) f(x)\,dx + \int_Q^\infty C_u(x-Q) f(x)\,dx$$

$$= C_o Q \int_0^Q f(x)\,dx - C_o \underbrace{\int_0^Q x f(x)\,dx}_{H(Q)} + C_u \underbrace{\int_Q^\infty x f(x)\,dx}_{\text{"} \mu - \int_0^Q x f(x)dx} - C_u Q \int_Q^\infty f(x)\,dx .$$

(1) $$\int_0^Q f(x)\,dx = P(X \le Q) = F(Q)$$

$$\int_Q^\infty f(x)\,dx = P(X>Q) = 1-F(Q)$$

$$\int_0^Q x f(x)\,dx + \int_Q^\infty x f(x)\,dx = \int_0^\infty x f(x)\,dx = E(X) = \mu \quad (\text{ανεξ. } Q)$$

$$G(Q) = C_o Q F(Q) - C_o H(Q) + C_u(\mu - H(Q)) - C_u Q(1-F(Q))$$

$$= \boxed{C_u \mu - C_u Q + (C_o + C_u) Q F(Q) - (C_o+C_u) H(Q)}$$

$$F'(Q) = f(Q)$$

$$H(Q) = \int_0^Q x f(x)\,dx \Rightarrow H'(Q) = Q f(Q)$$

$$G'(Q) = -C_u + (C_o+C_u)\left(F(Q)+\cancel{Qf(Q)}\right) - \cancel{(C_o+C_u)\,Qf(Q)}$$

$$\Rightarrow G'(Q) = -C_u + (C_o+C_u)F(Q)$$

$$G''(Q) = (C_o+C_u)f(Q) \geq 0 \qquad (G(Q) \text{ κυρτή})$$

αρκεί για min να $G'(Q)=0$

$$\Rightarrow \boxed{F(Q^*) = \frac{C_u}{C_u+C_o}}$$

τύπος του εφημεριδοπώλη

$R = \frac{C_u}{C_u+C_o}$: κρίσιμος λόγος $= \frac{1}{1+(C_o/C_u)}$

$F(Q^*) = P(X \leq Q^*)$ = πιθ. (όχι ελλείψεις)

= service level I.

Επομένως το βέλτιστο επίπεδο εξυπηρέτησης

είναι ίσο με $R = \frac{C_u}{C_u+C_o}$

$$\boxed{F(Q^*) = R}$$